

S-a înălțat la Domnul, nu cu mult timp în urmă, Părintele Ioanichie Bălan, unul dintre marii duhovnici pe care bunul Dumnezeu i-a dăruit neamului românesc.

L-am cunoscut pe Părintele Ioanichie în urmă cu 15 ani. A fost singura dată când am stat față către față cu Părintele. Eram atunci studentă în anul întâi, curioasă și dornică de a transmite colegilor mei de generație un sfat, o vorbă plină de duh dintr-un suflet plin de duh. Părintele ne îndemna atunci la luptă, o luptă fățișă, crâncenă, cu agresiunile la care era supusă generația noastră. M-am simțit atunci asemeni unui copil dojenit cu dragoste, dar în același timp cu asprime de părintele său.

Am avut impresia că peste oamenii dragi mie timpul nu va trece. Că părintele Ioanichie mă va aștepta mereu să mă întorc

Părintele Ioanichie Bălan:

„Ori buni creștini, ori pierim!”

la Sihăstria și să-mi dea alte și alte sfaturi pentru tinerii brașoveni. M-am înșelat - Părintele Ioanichie a plecat pe urmele fraților săi mai mari, Părintele Cleopa, Părintele Stăniloae, Prea Fericitul Teotist, să stea la taifas cu Dumnezeu. Vestea plecării sale la cele veșnice a picat ca un trăsnet în sufletul meu. Cuvintele sale, însă, pe care le transmitea tinerilor atunci răzbat și dincolo de mormânt, parcă mai puternice, către un altul și totuși același tineret român. Acesta este motivul pentru care am hotărât astăzi restituirea unor frânturi de gânduri din cele împărțite mie în smerenia chiliei Părintelui.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!
(Crina Palas)

În viață să fiți tineri care să sfințească un loc, o casă, o societate, o generație, un cartier și locul de muncă unde veți lucra. Prin comportament creștin, mai întâi. Ori ești creștin azi, ori ești păgân, una din două. Și creștin ortodox, căci România e țară ortodoxă. Țineți cont ce vă spune un călugăr bătrân și rău: dacă nu vă țineți serios de biserică și de ortodoxie, prăpăd e cu noi. Ne mănâncă vecinii și străinii și păgânii. Dacă vă țineți de Biserică, nici rușii, nici tătarii, nici nemții, nici alte țări din Răsărit sau Apus nu vor putea să ne scoată din Carpați și să ne dezlipească de Hristos.

Nu mai aveți acces la Sfânta Spovedanie, nu vă mai faceți vreme de Sfânta Împărtășanie, nu aveți bucuria vieții cum o au cei care trăiesc întru Hristos. Veți avea bucuria plăcerilor, a sexualității, a ispitelor și patimilor trupesti, dar nu bucuria întru Hristos. Bucurii trupesti, orizontale, care se consumă într-o zi, și nu bucurii veșnice, verticale, axate pe Hristos. Treziți-vă! Sunteți tineri și nouă ne e milă de ce se va întâmpla cu țara asta care se cheamă încă România. Vreți să mai rămână România Românie? Întoarceți-vă la ortodoxie, la Biserică, la ținuta morală decentă, cinstită a românilor dintotdeauna.

Faceți un comitet, mergeți duminica pe la spitale, la casele de bătrâni, ajutați cu cuvântul, mângâiați, sfătuiți, combateți casele de desfrâu. Mergeți la mănăstiri, la preoți bătrâni care să vă lumineze, să vă binecuvinteze, să vă călăuzească. Ortodoxia activă e o misiune. Misionarismul se face de la om la om. Dar pentru asta trebuie să vă curățiți de păcatele tinereții, să citiți cât mai multe cărți teologice. Să știți voi întâi câte ceva din frumusețea ortodoxiei, din trăirea întru Hristos, ca să puteți trage și pe alții spre Hristos, să puteți fi o lumină aprinsă acolo unde veți trăi. Trebuie să faceți ceva. Eu sunt un om mai de baricade. Ori facem ceva, ori ne ducem la plimbare.

Sfânta Evanghelie spune că la sfârșitul lumii vor fi chemate toate neamurile. Deci nația rămâne până la sfârșitul lumii. Ba mai mult, fiecare neam și țară are îngerul său păzitor. Neamurile creștine trebuie să rămână. Iar creștinii trebuie să fie la locul lor, echilibrați, serioși și să nu se dezlipească pentru nimic în lume de pământul străbun în care i-a născut Dumnezeu. De ce există tentația de a pleca în altă țară? Credeți că, afară de Dumnezeu, ne vrea cineva din lume? Cine își pune nădejdea în Răsărit și Apus se înșală amar. Numai în Dumnezeu, în smerenia, răbdarea și deviza părinților noștri, a românilor dintotdeauna, ne putem pune speranța. Nu ne-au scos de aici nici turcii, nici tătarii, nici rușii, nici nemții, nici austro-ungarii, și nici de-acum înainte nu ne va scoate nimeni. Doar Dumnezeu, dacă ne vom îndepărta de El. Așa că, treziți-vă, luați aminte și, cot la cot cu preoții, cu călugării, treceți la post, la rugăciune, la spovedanie. Așa trebuie să fie o țară creștină care poartă Crucea de două mii de ani.

Treziți-vă, frați români, până nu-i prea târziu! Ori creștini buni, ori pierim. Luați aminte ce vă spun: numai Dumnezeu din cer ne salvează. Priviți în sus, fraților, nici într-o parte, nici în alta! Fericirea noastră este să rămânem aici, unde ne-a născut Dumnezeu, cu Hristos în brațe și în brațele lui Hristos.

Pr. Prof. Univ. Dr. Ovidiu MOCEANU Credința lui Eminescu

„Să mâneacă dis-de-diminează și în loc de mir cântare să aducem stăpânului și să vedem pe Christos, soarele dreptății, viața tuturor răsărind!” (Irmos, Cântarea a 5-a, Utrunia Învierii).

Aceste cuvinte deschid o meditație creștină a lui M. Eminescu despre Sfintele Paști, scrisă în 1878 (Paștele, în Opere, ediția Perpessicius, vol. X, p. 78 și urm.). La Paști „inimile a milioane de oameni se bucură”, numai că adevărul despre care întreba Pilat din Pont se arată acum a fi că „de două mii de ani aproape ni se predică să ne iubim, și noi ne sfășiem”, „războaiele presură pământul cu sânge și cenușă”, violența merge până acolo încât se pune întrebarea, pe urmele lui David Strauss, autor al unei cărți despre Iisus, „de mai suntem noi creștini sau ba”. Faptele creștinilor contrazic calitatea lor de fii ai lui Dumnezeu după har.

Nu privirea „sceptic rece” a poetului și ziaristului scrutează secolele, ci o inimă îndurerată că omenirea nu-L urmează cu adevărat pe Hristos. Bucuria Învierii (exprimată atât de convingător în postuma Învieră) este umbrită de îngrijorare. Ideea centrală, în cele ce urmează, subliniată atât de expresiv de o rugăciune a Sf. Calist la vreme de neplouare (din care Eminescu transcrie fragmente), este că

oamenii s-au dovedit nevrednici în fața lui Dumnezeu, pentru că, deși li s-a arătat iubire divină, nu lucrează virtuțile, ci, dimpotrivă, caută prilejuri de invrăjbit, ură, uneltiri: „În loc de a urma prescripțiunile unei morale aproape tot atât de veche ca și omenirea, în loc de a urma pe Dumnezeu, omenirea necorigibilă nu-L urmează deloc; ci, întemeiată pe bunătatea lui, s-așterne la pământ în nevoi mari și cerșește scăpare”.

Cu atât mai grav este că „omenirea știutoare”, „omenirea cultă” (adică a științei și cercetării) nu face tot ceea ce îi stă în putință pentru afirmarea valorilor morale creștine. Oamenii de știință și artă „creierul omenirii”, prin atâtea descoperiri care arată măreția Creației, ar trebui să pregătească lumea pentru mântuire, dar în realitate nu se întâmplă acest lucru: „Fi-va omenirea cultă, omenirea știutoare, mai bună decât cea neștiutoare? După câte știm din trecut și vedem azi, nu”. Și aceasta pentru că, asemeni lui Faust, „la ademenirea muziceii cerești”, răspunde: „Aud solia, dar îmi lipsește credința în ea!”

Creдем că Hristos „a înviat în inimile sincere cari s-au jertfit pentru învățătura lui, creдем c-a înviat pentru cei drepti și buni, al căror număr mic este”, însă pentru „acea neagră mulțime, cu pretexte

mari și scopuri mici, cu cuvânt dulce pe gură și cu ura în inimă, cu fața zămbind și cu sufletul învrăuit, el n-a înviat niciodată, cu toate că și ei se închină la același Dumnezeu”.

Decât ateii, necredincioșii „omenirii știutoare”, mai bine aceia care, după ce au greșit, cad înaintea lui Dumnezeu și cer iertare, conștienți că s-au îndepărtat de Dumnezeu prin faptele lor: „Tiranul ce mână la moarte sute de mii fără de nici un scrupul, demagogul ce prin vorbe măsluite trezește patimile cele mai negre și mai urăcioase ale mulțimii sunt adesea mai credincioși vechei legende religioase decât Faust; poate că, după orice crimă comit, s-aruncă înaintea icoanei și șoptesc cuvintele lui Calist, cerșind iertare de la lesne iertătorul Dumnezeu”.

Sensul articolului este unul optimist și cuprinde taina minunată a acestei mari sărbători: Paștile anunță „veacul de aur al adevărului și al iubirii de oameni” și „trebuie să rămâie datina în înțeleșul ei sfânt, așa cum e de mult”, „pentru ca să se bucure cei buni în «ziua învierii», când ne luminăm prin sărbătoarea și ne primim unul pe altul și zicem frați celor ce ne urăsc pe noi și iertăm pe toți pentru înviere, strigând cu toții:

«Christos au înviat!»”.

Episcopul Artemie ia atitudine!

E adevărat că Sârbii din Kosovo și Metohia vor suferi, dar ei sânt doar Sârbi. Da, spun ei, suferința lor va fi un episod urât ce va trece repede, după care Serbia mutilată va accepta repede noua realitate. După gândirea lor în privința Rusiei nu trebuie să se îngrijoreze mult, pentru că Sârbii nici nu vor cere ajutorul ei. Pentru toate acestea și în continuare sânt convinși și nu ascund planul lor. Dimpotrivă, ei spun: „noi vom lua Kosovo și Metohia Sârbilor; le vom scoate inima din piept, doar pentru că ni se permite.”

Dragii noștri întru Hristos compatrioți, dacă lăsăm să atace credința noastră, țara noastră și poporul nostru doar pentru că ne-am arătat ca niște lași, atunci nimeni altcineva nu va fi de vină, singuri vom fi vinovați pentru soarta noastră. Dacă lăsăm ca actuala criză a guvernului să paralizereze puterea Serbiei de a înfrunța așteptările dușmanilor noștri, și dacă ne vom înfățișa dușmanilor noștri doar ca o pradă ușoară, fiți siguri că vom fi blestemați de generațiile viitoare de Sârbi ortodocși. Dacă nu ne vom strădui să punem în ordine treburile propriei noastre case, și dacă nu ne unim să apărăm tot ceea ce pentru noi e sfânt și de preț, fiți siguri că vom da răspuns și pe lumea asta și pe cea de apoi.

Unii vor spune că aceasta este implicare directă în politică. Nu, nu este. Și chiar dacă ar fi, ca păstor al turmei Noastre din Kosovo și Metohia, este de datoria noastră de a vă aduce la cunoștință numai adevărul despre ce am auzit și mărturisit în Washington și în alte locuri. Și pe temeiul celor ce am auzit, chemăm pe toți sârbii să împlinescă legământul lor și să acționeze după conștiința lor. Datoria noastră este de a vă chema astăzi la noul legământ de la Kosovo. Cu ajutorul Sfântului Cneaz Lazăr, trebuie să urmăm pilda lui, precum și nenumăratele pilde ale sfinților sârbi de Hristos iubitori și ale înaintașilor noștri, care întotdeauna au ales Împărăția Cerurilor și nu pe cea pământească. Lupta noastră nu este numai o luptă pentru dreptate, pentru interese naționale, nici nu este numai o luptă armată, ci mai presus de toate este o luptă duhovnicească. Și cu ajutorul lui Hristos, al Precuratei Sale Maici de Dumnezeu Născătoare, al Sfântului Ioan Botezătorul și al tuturor Sfinților, vom birui, căci Kosovo este Serbia.